

[Riishøj]

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning. (Lovens formål).

(Lovforslag nr. L 79).

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om varmforsyning. (Oprettelse af et energiprisudvalg m.v.).

(Lovforslag nr. L 80).

Forslag til folketingsbeslutning om opsigelse af elværkernes bevillinger.

(Beslutningsforslag nr. B 33).

Forslag til folketingsbeslutning om begrænsning af enkeltkommuners indflydelse på elforsyningen.

(Beslutningsforslag nr. B 34).

Forslag til folketingsbeslutning om demokratisering af Elsam.

(Beslutningsforslag nr. B 35).

Forslag til folketingsbeslutning om elforsyningsplanlægning.

(Beslutningsforslag nr. B 36).

Forslag til folketingsbeslutning om kollektive varmforsyningssselskabers ret til at producere elektricitet.

(Beslutningsforslag nr. B 37).

Forslag til folketingsbeslutning om kommunale elforsyningssselskabers forsyningsområde.

(Beslutningsforslag nr. B 38).

Forslag til folketingsbeslutning om ret til at producere elektricitet på vedvarende energianlæg til det offentlige net.

(Beslutningsforslag nr. B 39).

Forslag til folketingsbeslutning om forbrug af elektricitet.

(Beslutningsforslag nr. B 40).

Forslag til folketingsbeslutning om forbrugsafhængige elpriser.

(Beslutningsforslag nr. B 41).

Siden den første oliekrise i 1973 har det været officiel dansk energipolitik at nedbringe energiforbruget. I praksis har det været svært at leve op til denne målsætning, især inden for elområdet. Stærke interessegrupper har modsat sig alle effektive tiltag i retning af at nedbringe energiforbruget og demokratisere elforsyningens organisation. De allerstærkeste modstandere af en ressourcebesparende energipolitik har været Elsam og Elkraft.

Det kan uden overdivelse fastslås, at elværkerne fører deres egen energipolitik. Der skal i denne sammenhæng blot henvises til elselskabernes propaganda til fordel for indførelse af atomkraft og elvarme, vægningen mod at efterkomme folketingets henstilling om ikke at købe kul i Sydafrika, krigen mod vindmøllerne samt modstanden mod afsvovling på kraftværkerne.

Elselskaberne fungerer generelt meget udemokratisk. Magten er koncentreret i en snæver kreds af »teknikere« og indirekte valgte politikere. Strukturen i Elkraft er helt speciel, idet den giver Gentofte kommune en helt urimelig magtposition. Hertil kommer, at det ikke er muligt for befolkningen at få indsigt i elpolitikken, eftersom elselskaberne ikke er omfattet af lov om offentlighed i forvaltningen.

Der er i dag en skærende modstrid mellem på den ene side samfundets interesse i at nedbringe elforbruget, fremme miljøvenlige energisystemer og ad den vej spare valuta og på den anden side elselskabernes faktiske handlemåde, der helt og holdent udgår fra snævre selskabsøkonomiske interesser.

Det er netop med henblik på at styrke de overordnede samfundsinteresser og demokratisere elforsyningen, at disse beslutningsforslag og lovforslag bliver fremsat. Det har vist sig bydende nødvendigt at tage stærke midler i brug for at begrænse elselskabernes muligheder for at føre egen energipolitik og herigennem svække forbrugernes og samfundets indflydelse. Forslagene har til hensigt at føje de overordnede samfundsmæssige interesser ind i lov om elforsyning gennem direkte krav til selskaberne om at arbejde for at nedbringe elforbruget, fremme miljøet og gennem disse foranstaltninger øge beskæftigelsen. Forslagene sigter desuden mod indførelse af demokrati på elforsyningsområdet gennem krav om direkte valg til elselskabernes repræsentantskaber og gennem forslaget om at bryde Gentofte kommunes særlige magt inden for Elkraft. Desuden sigter forslagene mod at styrke planlægningen på elområdet. Det er ikke nok, at regering og folketing blot skal tage stilling til godkendelse af nyanlæg. Der må være mulighed for at sige fra over for en energipolitik, der bryder med kravene om nedbringelse af ressourceforbrug og fremme af decentrale, fleksible og miljøvenli-

[Riishøj]

ge energisystemer til gavn for beskæftigelsen og landets økonomi.

Det er forslagsstillernes håb, at de her fremsatte forslag vil igangsætte en hårdt tiltrængt debat om elforsyningen herhjemme. Vedtages forslagene, tages de første vigtige skridt henimod en mere tidssvarende lovgivning på elforsyningsområdet.

Karl Nielsen (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om fredning af Harboør Tange og Agger Tange.

(Beslutningsforslag nr. B 32).

Jeg skal i øvrigt henvise til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger, som ledsager det.

Steen Folke (VS):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en mere progressiv bistand til u-landene.

(Beslutningsforslag nr. B 42).

Forslaget til folketingsbeslutning er en uændret genfremsættelse af et forslag, der første gang blev fremsat den 9. februar 1983 (se Folketingstidende 1982-83, forhandlingerne sp. 5668 og tillæg A sp. 3031). Forslaget var til 1. behandling den 18. februar 1983, men da forslaget blev debatteret i umiddelbar forlængelse af en langvarig redegørelses- og forespørgselsdebat om principperne for bistand til udviklingslandene, var der ikke tale om nogen realitetsbehandling. Dette fremgår af folketingets forhandlinger, spalte 6565 ff.

Jeg skal i øvrigt henvise til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager dette.

Tommy Dinesen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en frivillig sabbatordning.

(Beslutningsforslag nr. B 43).

Socialistisk folkeparti genfremsætter hermed beslutningsforslaget om en frivillig sabbatordning.

Forslaget går ud på, at lønarbejdere skal have ret til fra et halvt til et helt års orlov med garanti for at kunne vende tilbage til deres arbejdsplads. Under sabbatperioden oppebæres fuld arbejdsløshedsunderstøttelse. Baggrunden for genfremsættelsen er, at forslaget blev fremsat første gang i slutningen af sidste folketingssamling og derfor ikke nåede at blive behandlet i arbejdsmarkedsudvalget.

Samtidig mener SF, at der i denne regering ikke arbejdes seriøst for at nedbringe arbejdsløsheden.

Forslaget skal ses i sammenhæng med andre forslag fra SF om nedbringelse af arbejdsløsheden, f.eks. om betalt frihed til uddannelse og afspadsering og begrænsning af overarbejde.

Forslaget er beregnet til at kunne sætte 50.000 i arbejde, og da man får arbejdsløshedsunderstøttelse i sabbattiden, er der så godt som ingen udgifter forbundet dermed for samfundet.

Forslaget betyder en bedre og mere retfærdig fordeling af det arbejde, der findes.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg skal allerede nu meddele, at den på dagsordenen under punkt 14 opførte sag efter ønske fra forslagsstilleren udgår af dagsordenen for mødet i dag.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Bollmann.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Den pågældende har søgt om orlov i henhold til forretningsordenens § 42, stk. 3, litra d, jfr. stk. 4, på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles den pågældende orlov som ansøgt fra og med den 29. november 1983, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var: